2

Letters

1

ل *lām*

Deze letter heet *lām* en staat voor het geluid *l*. *lām* lijkt op een europees handgeschreven (en omgekeerd) *l*. *lām* is een verbonden* letter; de korte en volle vormen gebruiken wij precies zoals bij de andere verbonden letters, bijv. ب بـ *bā*, die wij al kennen. Beide vormen van *lām* zijn lang*; de geïsolierde volle vorm* staat ongeveer op de schrijflijn, terwijl de volle met de voorafgaande letters verbonden eindvorm ook diep* is en onder de lijn duikt.

* Les 1 legt het gebruik van deze termen uit.

Schrijf meermaals deze letter:

ل ل ل ل ل ل ل ل ل ل

ل ل ل ل ل ل ل ل ل ل

In het begin lijkt het alsof we *álif* en de korte vorm van *lām* kunnen verwisselen; in de praktijk is het niet zo. *álif* is niet verbonden, *lām* is verbonden, en er is geen verwarring. Kijk a.u.b. naar het woord *thálith* ‚derde' beneden. **Lees en schrijf:**

ثالث ثالث *thálith* derde

لبناني لبناني *lubnánī* Libanees

لي لي *lī* voor mij

ابل ابل *íbil* kamelen

لبنان لبنان *lubnán* Libanon

S6.wav **openen**, **beluisteren en herhalen**.

De samenstelling *lām* + *álif* heeft bijzondere profielen. In druk- en typschrift staat het *álif* dwars en verbindt zich middenin met *lām*. In het handschrift *verbreken* wij de verbinding, waarbij wij het *álif* ofwel schuin of loodrecht schrijven. In beide gevallen schrijven wij het *álif* neerwaarts. Kijk naar de volgende profielen:

	handgescheven	*gedrukt/getypt*
na niet-verbonden letter	لا لا	لا
na verbonden letter	بلا بلا	بلا

Alle twee handgeschreven vormen (in de betrokken positie) zijn correct.

Nu *H6.pps* **openen** en het handschrift van آلات *ālát* (zie beneden) bekijken.

Lees en schrijf:

ثلاث ثلاث *thaláth* drie

آلات آلات *ālát* werktuigen *H6*

لا لا *lā* nee(n)

S7.wav **openen**, **beluisteren en herhalen**.

Schrijf *lām-álif* altijd zo. U zal, zelden, de gedrukte of kalligrafische vorm لا\ﻟﺎ voor *lām-álif* zien. Dit is een ongewone stijlvorm, zeker in het handschrift te vermijden.

De breuk in de verbinding in het handgeschreven *lām-álif* betekent niet dat *lām* plotseling een niet verbonden letter is geworden; het is maar een eigenaardigheid van het handschrift. Het *álif* is wel deel van de ligatuur, onmiddellijk na het *lām* en vóór eventuele gescheiden tekens (zie 1/3) geschreven, die de ligatuur begeleiden.

2

م ـمـ ـم *mīm*

De klank *m* (zoals in het Nederlands ‚mij') wordt met de letter *mīm* geschreven. *mīm* is een verbonden letter. Wij gebruiken beide vormen precies zoals de beide vormen van de andere verbonden letters. Kortvormig *mīm* is plat, terwijl de volle vorm diep is, met een loodrecht dalende staart. De ring van beide vormen ligt op de schrijflijn.

In het handschrift schrijft men de ring van een niet met voorafgaande letters verbonden *mīm* ofwel met de wijzers van de klok mee ↻ of omgekeerd ↺. **Schrijf** enkele voorbeelden:

م ـمـ ـمـ ـم م ـمـ ـمـ ـم

م ـمـ ـمـ ↻ـم م ـمـ ـمـ ـم

Lees en schrijf:

من *min* van (richting) امام *amắm* vóór (in de ruimte)

§8.wav **openen, beluisteren en herhalen.**

Als *mīm* echter aan een voorafgaande letter verbonden is, beginnen wij het *mīm* van boven en schrijven dit tegen de wijzers van de klok ↺ in. Na enkele bepaalde letters leidt dit tot bijzondere verbindingen, die niet nodig zijn in het drukschrift, doch altijd in het handschrift voorkomen.

Schrijf de handgeschreven vormen:

	handgeschreven	*gedrukt/getypt*
tand + *mīm*	ـمـ	مـ\ـم
tanden + *mīm*	ـمـ	ـمـ
lām + *mīm*	ـلـ	لـ\ـلـ
mīm + *mīm*	ـمـ	مـ\ـمـ

H7.pps **openen** en het handschrift van تمام *tamắm* (zie beneden) bekijken.

Nu **lees en schrijf:**

تمام *tamắm* volkomen *H7* — نمل *naml* mieren

المانِي *almắnī* Duits — انتم *ántum* jullie, u (meervoud)

§9.wav **openen, beluisteren en herhalen.**

Oefening 1 Sorteer deze woorden met hun klank en hun vertaling. Het eerste is al gesorteerd:
(a) المانِي *almắnī* Duits (b) تمام (c) ثالث (d) ثلاث
thắlith, thalắth, tamắm; volkomen, derde, drie

Oefening 2 Vervolledig het woord met de juiste vorm van *lām-álif*:
(a) ثـ.....ـث (b) آ.....ـت (c) ‚nee' .....

Oefening 3 De consul heeft de nationaliteiten omgewisseld. Rangschik die:
(a) المانِي (b) يابانِي (c) لبنانِي (d) ليبِي
Japans, Libanees, Libisch, Duits; *almắnī, lībī, jābắnī, lubnắnī*
(Één van deze woorden is nieuw, maar zeker geen probleem voor u.)
De oplossingen van deze oefeningen volgen na paragraaf 5 beneden.

3

و *wou*

De lettter *wou* is diep en niet verbonden (u weet al wat dat betekent).
De *ou* in de naam van deze letter wordt wel zoals ou in het Nederlands ‚bouw' uitgesproken; maar de *w* wordt uitgesproken zoals Engelse w in 'we want'.
wou heeft maar één vorm, die naar beneden duikt. **Schrijf** herhaaldelijk; begin met de ring – met de wijzers van de klok mee – en op de schrijflijn:

و و و و و و

و و و و و و

De letter *wou* stelt de volgende klanken voor:

- aan het begin van het woord: de medeklinker *w-* (NB. zoals w in het *Engelse* 'we').
- midden in het woord: ofwel de medeklinker *w-* (zie boven), of de lange klinker *-ū-* (zoals oe in ‚boek', *niet* zoals uu in ‚muur'.
- aan het eind van het woord: ofwel de lange klinker *-ū-* of, zelden, de tweeklank *-ou* zoals in ‚bouw'.

Gelieve niet te vergeten: و als medeklinker nooit als w in het Nederlandse ‚wie', maar altijd als w in het Engelse 'we'.
In leenwoorden wordt و als klinker ook vaak als lange *ō* (bijv. *rādiō*) uitgesproken.
Kijk naar 1/6 terug, de beschrijving van *jā*, zoals de gegeven notities over *wou*. Beide letters kunnen volgens hun positie ofwel medeklinker of lange klinker tonen, of zelfs voor tweeklank staan.

H8.pps **openen** en het handschrift van يونيو *jűnijū* (zie beneden) bekijken.
Lees en schrijf (let op: begin-*wou* moet *w-* zijn, midden-*wou* kan *-w-*, *-ū-* of *-ou-* zijn, en eind-*wou* is *-ū* of zelden *-ou*):

ثانوي *thánawī* secundair		و *wa* en	
يوم يوم *joum* dag		لون لون *loun* kleur	
يوليو يوليو *jűlijū* juli		يونيو يونيو *jűnijū* juni *H8*	
ممنون ممنون *mamnűn* dankbaar		بيوت بيوت *bujűt* huizen	
مايو مايو *májū* mei		تمويل تمويل *tamwíl* financiering	

S10.wav **openen, beluisteren en herhalen**.
In 1/6 (Regel van de begin-klinker) stelden wij vast, dat een woord met een lange klinker (*behalve ā-*آ) of tweeklank aan het begin van het woord altijd met *álif* in het schrift ingeleid wordt. Deze regel betreft ook klinker *ū-* en tweeklank *ou-* aan het begin van het woord; in zo'n geval worden zij beide met ··· او geschreven. **Lees en schrijf:**

او او *ou* of

S11.wav **openen, beluisteren en herhalen**.

Verdubbelde Letters

4 Als wij twee identieke letters hebben die door een (korte of lange) klinker gescheiden zijn, dan schrijven we beide letters: in het woord ممنون *mamnűn* ‚dankbaar' (zie boven) hebben wij twee voorbeelden: (*m* + korte klinker + *m*) en (*n* + lange klinker + *n*). Of de klinker kort en ongeschreven of lang en wel geschreven is, maakt niets uit; er is een klinker, en wij schrijven twee identieke letters.

Als wij in tegendeel een *verdubbelde* letter hebben, dus twee identieke letters zonder scheidinge klinker, dan schrijven wij die letter alleenstaand. **Lees en schrijf:**

ممثل ممثل *mumáththil* {vertegen-woordiger اول اول *áwwal* eerst

S12.wav **openen, beluisteren en herhalen**.

Regel van de verdubbelde letters: Letters die verdubbeld klinken (d.w.z. die met geen klinker gescheiden zijn), worden enkel geschreven.

Alhoewel wij de verdubbelde letters enkel schrijven, moet je de letters verdubbeld, d.w.z. *verlengd*, uitspreken. Als u Italiaans kent, denk dan aan het woord ‚città' met verlengde t. Wij hebben een vergelijkbaar fenomeen in het Nederlands, in een uitdrukking zoals ‚mijn neef' of een woord zoals ‚uittreden'. De twee boven getoonde Arabische woorden klinken alsof zij met *áw-wal* respectievelijk *mumáth-thil* in transcriptie stonden.

Er bestaat een hulpmiddel, om de verdubbeling te tonen. Het is het teken met naam

ّ ***šádda***

(*š* zoals sj in het Nederlands ‚sjaal')

Dit teken, dat geen alfabetische letter is, kunnen wij naar keuze over een verdubbelde letter plaatsen, om de verdubbeling aan te tonen. Het teken wordt toch vaak weggelaten; maar wij zullen het vaak tonen.

H9.pps **openen** en naar het handschrift van ممثّل *mumáththil* (zie beneden) kijken.

šádda is een gescheiden teken (zie 1/3); wij schrijven beter eerst de onderliggende ligatuur, dan eventuele punten, dan het *šádda*.

Lees en schrijf, met het oog op het verschil tussen verdubbeld en enkel:

verdubbeld			*enkel*	
لمّا لمّا	*lámma* wanneer, als		لمن لمن	*li-mán* wiens
ممثّل ممثّل	*mumáththil* {vertegen-woordiger	H9	مثل مثل	*mithl* zoals
تلّ تلّ	*tall* heuvel		تلال تلال	*tilál* heuvels

S13.wav **openen, beluisteren en herhalen**.

Oefening 4 Schrijf *šádda* waar het hoort, en spreek het woord uit. Het eerste voorbeeld is al getoond:

(a) ممثّل *mumáththil* vertegenwoordiger (b) تمويل (c) اول (d) ممنون

Vertaal (b), (c) en (d) in het Nederlands.

De oplossing van deze oefening volgt na paragraaf 5.

Bepaald Lidwoord

5 Het *bepaalde lidwoord* (Nederlands ‚de/het') heeft in het Arabisch de onveranderlijke vorm ال..., die altijd aan het bepaalde woord verbonden staat. Wij plaatsen in de transcriptie, voor alle duidelijkheid, daarna een koppelteken; maar wij spreken de hele uitdrukking als één enkel woord uit. **Lees en schrijf:**

البيت البيت *al-báyt* het huis

البنات البنات *al-banát* de dochters

S14.wav **openen, beluisteren en herhalen**.

Daar er geen Arabisch *onbepaald lidwoord* is (een, zie 1/3), zullen wij het verder ال... alleen ‚lidwoord'

noemen. Het Arabische lidwoord verschijnt meer dan het Nederlandse, vooral bij geografische en abstracte namen. **Lees en schrijf** deze voorbeelden:

اليابان اليابان *al-jābā́n* (‚het') Japan
الموت الموت *al-móut* de dood

S15.wav **openen, beluisteren en herhalen**.

...ال spreken wij in het algemeen *al-* uit. Maar, waneer het betrokken naamwoord met een medeklinker begint, die met het punt van de tong (of dicht erbij) wordt uitgesproken, versmelt *l* ermee (het wordt ‚geassimileerd') en daaruit ontstaat een verdubbelde medeklinker. De spelling blijft onveranderd.

Behalve in leerteksten wordt *šádda* vaak weggelaten. In dit boek zullen wij het dikwijls tonen. Kijk allereerst naar de schrijfvorm en de uitspraak van de volgende uitdrukkingen; **lees en schrijf** ze daarna**:**

التّلّ التّلّ *at-táll* (niet [*al-*]) de heuvel
التّلال التّلال *at-tilā́l* de heuvels
الثّالث الثّالث *ath-thā́lith* de derde
النّيل النّيل *an-nī́l* de Nijl

S16.wav **openen, beluisteren en herhalen**.

Als het woord zelf met *lām* begint, dan schrijven wij beide letters *lām*, zonder *šádda*. Dit is een uitzondering op de Regel van de verdubbelde letters (paragraaf 4 boven). **Lees en schrijf:**

اللون اللون *al-lóun* de kleur
اللبناني اللبناني *al-lubnā́nī* de Libanese

S17.wav **openen, beluisteren en herhalen**.

Veertien letters hebben dit effect op het *l* van het lidwoord. Tot nu hebben wij er vier geleerd: ت, ث, ن en ل. De veertien betroffen letters heten ‚zonletters'. Wij zullen de andere tien zonletters later identificeren. Wat telt is: als een woord met begin-zonletters met een lidwoord gebruikt wordt, spreken wij de zonletter verlengd uit, waarbij het *l* van het lidwoord in de uitspraak – maar niet in het schrift – wegvalt.

U heeft al gemerkt dat het lidwoord ...ال nooit de klemtoon draagt noch invloed heeft. Merk a.u.b. ook op dat wij in een woordenlijst (of telefoonboek enz.) het lidwoord ...ال niet zetten, noch zoeken. Wij zoeken bijv. niet البيت *al-báyt* maar wel بيت *bayt*.

Een laatste opmerking: het ...ال von المانى *almáānī* (‚Duits') is geen lidwoord, maar wel deel van het onbepaald woord zelf. Wij leren in Les 3 hoe wij het lidwoord aan zo een woord toevoegen.

Oefening 5 Bepaal ieder woord met het lidwoord. Zet er elk mogelijke *šádda* bij. Schrijf eerst uw antwoord, rangschik die dan met de transcriptie en de Nederlandse vertaling. Het eerste voorbeeld is al getoond:
(a) بيت → البيت *al-báyt* het huis (b) ممثل (c) تمويل (d) نبات
an-nabā́t, at-tamwī́l, al-mumáththil de financiering, de vertegenwoordige, de plantengroei
Oefening 6 Onderstreep, in uw antwoord op de Oefening 5, de lidwoorden waarvan het *l* met een zonletter aan het begin van het betrokken woord geassimileerd wordt.
Oefening 7 Waarom noemen wij ا, ب, ي, م en و maanletters', d.w.z. geen zonletters? (Spreek ze uit en u zult horen – of zelfs voelen – waarom.)
De oplossingen van deze oefeningen volgen beneden.

Oplossing van de Oefeningen
1 (b) تمام *tamā́m* volkomen (c) ثالث *thā́lith* derde (d) ثلاث *thalā́th* drie
2 (a) ثلاث\ثلاث (b) آلات\آلات (c) لا\لا
3 (a) المانى *almáānī* Duits (b) يابانى *jābā́nī* Japans (c) لبنانى *lubnā́nī* Libanees
(d) ليبى *lī́bī* Libisch
4 (b) تمويل *tamwī́l* financiering (c) اوّل *áwwal* eerste (d) ممنون *mamnū́n* dankbaar
5 (b) المُمثّل *al-mumáththil* de vertegenwoordiger (c) التّمويل *at-tamwī́l* de financiering
(d) النّبات *an-nabā́t* de plantengroei
6 (c) التّمويل (d) النّبات
7 Omdat zij niet met het punt van de tong ofwel dicht erbij worden uitgesproken.

Testen
1 Schrijf de letters als een enig woord, met elk mogelijk *šádda*.
Bij voorbeeld: (a) النّيل الـنيل:
(a) الـنيل (b) الـتمويل (c) اول (d) الـمانى (e) ممنون
2 Lees uw handgeschreven antwoorden op Oefening 1 voor. Bij voorbeeld: (a) *an-nī́l*.
3 Lees deze woorden voor. Bijvoorbeeld is (a) *lubnā́nī* (NB *šádda* wordt hier niet getoond):
(a) لبنانى (b) اول (c) الثالث (d) ممنون (e) النمل
4 Schrijf, met elk mogeliijk *šádda* . Bij voorbeeld: (a) الليبى:
(a) *al-lī́bī* (b) *mumaththiláyn* (c) *at-tamwī́l* (d) *an-nīláyn** (e) *ou* (f) *al-jābā́nī*
(* d.w.z. beide, de Blauwe en de Witte. Zij vloeien in Khartoem samen.)
5 In de volgende lijst vormen de woorden اب, البنات en ابن één groep, omdat zij allen naar een familieverwantschap verwijzen. Zet de andere logisch verbonden groepen samen, en zeg daarbij, waarom die samen horen. *šádda* wordt hier na het lidwoord niet getoond:
ابن، المانى، الثالث، البنات، يونيو، البيوت، اب، اوّل، يابانى، لبنانى، يوليو، البنايات، اثنين، ثلاث، آب، ليبى، مايو.

*